

Torpparimuseon miljöön siirtyminen Vesannon kunnalle

Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta 08.06.2026 § 25
213/10.03.02.01/2026

Valmistelija

Lisätiedot: Hyvinvointi- ja viestintäjohtaja Anne Jäntti,
anne.jantti@vesanto.fi, 044 282 5588

Vesannon kunnassa sijaitsevaa Torpparimuseota on ylläpitänyt Vesannon kotiseutuyhdistys. Yhdistys lähestyi Vesannon kuntaa ja toi esille, että museorakennusten ylläpitäminen ja korjaaminen on käynyt hankalaksi, koska kustannukset ovat nousseet ja vapaaehtoisten määrä on vähentynyt. Kotiseutuyhdistys on kohonneiden kustannusten vuoksi ajautunut tiukkaan taloudelliseen tilanteeseen.

Kotiseutuyhdistys haluaa turvata tärkeän paikallismuseon säilymisen luovuttamalla sen vastikkeetta kunnan omistukseen. Kotiseutuyhdistys on käsitellyt asiaa ja hyväksynyt sen kokouksessaan 1.6.2026.

Torpparimuseon säilyminen Vesannolla on kunnan näkökulmasta merkittävää useasta syystä:

1. Paikallisen kulttuuriperinnön turvaaminen

Torpparimuseo edustaa Vesannon maaseutuhistoriaa ja torpparikulttuuria, joka on keskeinen osa paikallista identiteettiä. Kulttuuriperinnön säilyttäminen vahvistaa kunnan vetovoimaa, identiteettiä ja jatkuvuutta sekä tukee kuntastrategiassa tunnistettua kulttuurisen kestävyuden merkitystä.

2. Kunnan strategisten tavoitteiden toteutuminen

Vesannon kuntastrategiassa korostuvat yhteisöllisyys, osallistuminen ja paikalliseen identiteettiin nojaava kehittäminen. Museo toimii konkreettisenä alustana, jossa kuntalaiset, yhdistykset ja matkailijat kohtaavat ja osallistuvat.

3. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen

Museotoiminta tarjoaa mahdollisuuden talkootyölle, tapahtumille ja sukupolvien väliselle vuorovaikutukselle. Vaikka omistajuus siirtyisi kunnalle, kotiseutuyhdistys voi edelleen osallistua toiminnan sisältöön, mikä säilyttää yhteisöllisen toimintamallin.

4. Kulttuuri- ja matkailuarvon säilyttäminen ja kehittäminen

Torpparimuseo on osa Vesannon kulttuuritarjontaa ja sillä on potentiaalia tukea paikallista matkailua, tapahtumatuotantoa ja kunnan tunnettuutta. Museon rapistuminen tai poistuminen käytöstä heikentäisi kunnan kulttuurista vetovoimaa.

5. Riskien hallinta ja omaisuuden turvaaminen

Mikäli museorakennuksia ei kunnosteta ajoissa, niiden korjausvelka kasvaa ja rakennusten säilyminen vaarantuu. Omistuksen siirtäminen kunnalle mahdollistaa suunnitelmallisen kiinteistönpidon, pitkän aikavälin investointisuunnittelun ja ulkopuolisten rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämisen (esim. avustukset).

6. Taloudellinen näkökulma

Vaikka museorakennusten ylläpito aiheuttaa kunnalle kustannuksia, rakennukset siirtyvät kunnalle ilman hankintamenoa. Näin kunta voi vaikuttaa kustannusten ajoitukseen, priorisointiin ja toteutustapaan. Samalla vältetään tilanne, jossa arvokas kulttuuriomaisuus menetetään tai sen kunnostaminen muuttuu myöhemmin huomattavasti kalliimmaksi.

Torpparimuseon rakennukset tarvitsevat huoltoa ja jo kesällä 2026 olisi tarve uusien tuulimyllyn katto, jotta voidaan turvata rakennuksen säilyminen. Kustannusarvio tuulimyllyn katon uusimiselle on 5 000 euroa.

Vaikutusten ennakoarviointi:
ei

Esittelijä hyvinvointi- ja viestintäjohtaja Jäntti Anne

Päätösehdotus Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle:

1. Vesannon kunta ottaa vastaan Vesannon kotiseutuyhdistykseltä Torpparimuseon rakennukset ja niihin liittyvän museomiljöön vastikkeetta.
2. Torpparimuseo sijoittuu osaksi kunnan kulttuuripalveluja.
3. Vesannon kunta sitoutuu huolehtimaan rakennusten perusylläpidosta ja laatimaan museokokonaisuudelle pitkän aikavälin kehittämis- ja kunnostussuunnitelman yhteistyössä kotiseutuyhdistyksen ja asiantuntijatahojen kanssa.
4. 5 000 euron määrärahavarausta tuulimyllyn kattoremonttiin vuodelle 2026.

Päätös Hyväksyttiin.